

Sygnatura akt II 1 Co 1956/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

Przewodniczący Sędzia Anna Braczkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzycielki K. K.

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K. w sprawie Km 1821/12

przeciwko dłużnikowi L. S.

o świadczenie pieniężne

na skutek skargi wierzycielki na czynność komornika sądowego z dnia 25 kwietnia 2020 roku w przedmiocie stwierdzenia umorzenia się postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa, ustalenia jego kosztów i obciążenia nimi wierzycielki

w przedmiocie skargi wierzycielki na orzeczenie Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. L. wydane w dniu 29 lipca 2020 roku w sprawie II 1 Co 1083/20 w przedmiocie oddalenia skargi na czynność komornika sądowego

postanowił:

I. na skutek uwzględnienia skargi wierzycielki na orzeczenie referendarza sądowego – zmienić postanowienie Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. L. wydane w dniu 29 lipca 2020 roku w sprawie II 1 Co 1083/20 w ten sposób, że:

1. na skutek uwzględnienia skargi wierzycielki na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K. w postaci dwóch postanowień z dnia 25 kwietnia 2020 roku wydanych w sprawie Km 1821/12 – uchylić obie czynności komornika sądowego w całości - polecając jednocześnie komornikowi sądowemu niezwłoczne umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na stwierdzenie bezskuteczności prowadzonej w nim egzekucji i ponowne niezwłoczne orzeczenie o kosztach tego postępowania przy zastosowaniu właściwych podstaw prawnych

2. zasądzić od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K. na rzecz K. K. kwotę 50 zł (pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania ze skargi na czynność komornika sądowego;

II. zasądzić od L. S. na rzecz K. K. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania ze skargi na orzeczenie referendarza sądowego.

Sygn. akt II 1 Co 1956/20

Uzasadnienie do postanowienia z dnia 9 listopada 2020 roku

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2020 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi A. L. oddaliła skargę wierzycielki K. K. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. K. w sprawie o sygn. akt Km 1821/12 w postaci postanowienia z dnia 25 kwietnia 2020 roku w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c., ustalenia jego kosztów i obciążenia nimi wierzyciela.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Referendarz Sądowy wskazała, że komornik sądowy prawidłowo umorzył postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 823 k.p.c., gdyż w okresie roku czasu od dnia otrzymania zobowiązania komornika sądowego z dnia 30 czerwca 2018 roku wzywającego wierzycielkę do złożenia oświadczenia czy popiera wniosek egzekucyjny, złożenia dalszych poleceń i wniosków co do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego pod rygorem umorzenia - zobowiązania tego wierzycielka nie wykonała. Fakt niezapoznania się z korespondencją komornika sądowego z dnia 30 czerwca 20218 roku Referendarz sądowy uznała za pozostający bez znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Jak dalej wskazano w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia z dnia 29 lipca 2020 roku – umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c. (stanowiącego w istocie regulację prawną tożsamą z obecnie obowiązującym przepisem art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c.) skutkowało obciążeniem wierzycielki opłatą egzekucyjną ustaloną w oparciu o treść art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych (postanowienie z dnia 29 lipca 2020 roku k. 33).

W dniu 18 sierpnia 2020 roku (z zachowaniem ustawowego terminu), na powyższe postanowienie skargę na orzeczenie Referendarza sądowego wniosła wierzycielka podtrzymując uzasadnienie zawarte w pierwotnej skardze i wnosząc ponownie o jej uwzględnienie, uchylenie czynności komornika sądowego w zakresie umorzenia postępowania egzekucyjnego wskutek bezczynności wierzyciela oraz w zakresie ustalenia jego kosztów. Wniosła o prawidłowe umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3 k.p.c. w wyniku stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Wniosła również o zasądzenie na jej rzecz od komornika sądowego kosztów przedmiotowego postępowania ze skargi na orzeczenie referendarza sądowego.

Wierzyciela w treści skargi na czynność komornika sądowego wniosła również o zweryfikowanie prawidłowości działań komornika sądowego J. K. w zakresie wszczęcia i prowadzenia przeciwko niej egzekucji kosztów postępowania powstałych w sprawie Km 1821/12 na podstawie jego nieprawomocnego postanowienia z dnia 25 kwietnia 2020 roku.

W uzasadnieniu skargi na orzeczenie Referendarza sądowego wierzycielka wskazała również, że w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki uprawniające komornika sądowego do zastosowania w niej treści art. 823 k.p.c. gdyż postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1821/12 nie pozostawało nigdy zawieszonym na jej wniosek a ostaną czynność egzekucyjna została przez komornika sądowego dokonana w kwietniu 2020 roku (skarga k. 43-48).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy ustalony przez Referendarza sądowego w treści uzasadnienia postanowienia z dnia 29 lipca 2020 roku, Sąd Rejonowy uznaje za prawidłowy i nie wymaga on uzupełnienia ani zmiany. Sąd meriti uznaje je za zasadne i przyjmuje jako własne.

Na skutek analizy przedmiotowej sprawy, skargi na czynność komornika sądowego, treści odpowiedzi komornika na skargę, analizy akt egzekucyjnych, postanowienia referendarza sądowego z dnia 29 lipca 2020 roku w sprawie II 1 Co 1083/20 oraz skargi na to postanowienie uznać należy, iż stanowisku zajęte przez Panią Referendarz nie było prawidłowe.

Jak wynika z treści art. 823 k.p.c. (znajdującego zastosowanie w przedmiotowej sprawie z uwagi na datę wszczęcia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1821/12) postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia.

Komentowany przepis nawiązuje do roli wierzyciela jako gospodarza postępowania egzekucyjnego, co wymaga od niego aktywności i współdziałania z organem egzekucyjnym. Z tego względu przepisy k.p.c. nakładają na wierzyciela szereg obowiązków, zaś jego roczna beczynność powoduje umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa. Jak słusznie podnosi E. W. (w: M. Romańska (red.), *Postępowanie zabezpieczające*, s. 295–296), rozwiązanie przyjęte w powyższym przepisie ma jednocześnie na celu ochronę dłużnika przed zbędnym ograniczaniem go w rozporządzaniu przedmiotem objętym egzekucją.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego w omawianym trybie powoduje beczynność wierzyciela polegająca na niedokonaniu w ciągu roku czynności koniecznej do dalszego prowadzenia egzekucji lub na niezgłoszeniu w tym czasie wniosku o podjęcie zawieszoności postępowania. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 roku (IV CSK 16/08, dostępny w bazie L.), beczynność wierzyciela istnieje tylko wtedy, gdy jest on obowiązany do dokonania czynności niezbędnej do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Taki obowiązek musi znajdować wyraźną podstawę normatywną, np. w art. 802 (wniosek wierzyciela o ustanowienie kuratora), art. 942 (wniosek wierzyciela o dokonanie opisu i oszacowania zajętej nieruchomości) czy art. 983 (wniosek wierzyciela o wyznaczenie drugiej licytacji nieruchomości). Bierność egzekucyjna wierzyciela, z którą ustawa wiąże rozpoczęcie biegu rocznego terminu z art. 823 wiąże się również z niewykonaniem obowiązku wynikającego z wezwania komornika. Jeżeli jednak komornik mimo niezastosowania się przez wierzyciela do wezwania nadal podejmuje czynności egzekucyjne skutek prawny przewidziany w komentowanym przepisie nie może wystąpić. Warunkiem jego zastosowania jest bowiem stan beczynności wierzyciela, który uniemożliwia dalsze prowadzenie egzekucji. Skoro postępowanie jest nadal prowadzone nawet w wyniku czynności podejmowanych przez organ egzekucyjny, skutek taki nie występuje, ponieważ po żadnej z czynności egzekucyjnych nie nastąpiła przerwa umożliwiająca przyjęcie takiego skutku.

Co najważniejsze i co należy podkreślić, bieg rocznego terminu liczy się od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a więc od czynności organu egzekucyjnego, a nie od ostatniej czynności strony albo od chwili, w której czynność wierzyciela powinna nastąpić.

Odnosząc powyższe szerokie rozważania natury ogólnej na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy w pierwszej kolejności, że żaden przepis prawa nie wymaga dla kontynuowania postępowania egzekucyjnego złożenia przez wierzyciela oświadczenia o popieraniu wniosku egzekucyjnego (porównaj treść wezwania komornika sądowego z dnia 30 czerwca 2018 roku). Zastosowanie więc cytowanego przepisu art. 823 k.p.c. w sprawie nie było dopuszczalnym, nawet wobec faktu niewykonania przez wierzyciela takiego zobowiązania. Dalsza zaś część treści wezwania komornika sądowego z dnia 30 czerwca 2018 roku wskazuje na fakt, że pismo to mogłoby zostać potraktowane jako wysłuchanie wierzyciela w trybie art. 827 k.p.c. wzywające do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych wobec bezskuteczności dotychczas prowadzonej przeciwko dłużnikowi egzekucji.

Po drugie wskazać należy, że nawet gdyby przyjąć że wezwanie wierzycielki do złożenia dalszych wniosków egzekucyjnych w sprawie celem jej kontynuowania pod rygorem umorzenia postępowania egzekucyjnego w trybie art. 823 k.p.c. potraktować jako skuteczne i zgodne z treścią obowiązujących przepisów prawa (z czym tutejszy Sąd odwoławczy się nie zgadza) to podejmowanie przez komornika sądowego dalszych czynności egzekucyjnych w tym w roku 2019 i 2020 zniweczyło możliwość wykorzystania rygoru zastosowanego przez komornika sądowego. Stanowisko w tym zakresie zostało również zajęte w sposób dość kategoriyczny w treści komentarza do art. 823 k.p.c. pod redakcją J. J. (cytowany również powyżej, dostępny w Bazie L.). Ze stanowiskiem tym należy się zgodzić, gdyż ostatnia czynność egzekucyjna została przez komornika sądowego dokonana w sprawie Km 1821/12 w kwietniu 2020 roku. Również te okoliczności uniemożliwiły zastosowanie w przedmiotowej sprawie treści art. 823 k.p.c. i stwierdzenie umorzenia się postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa wskutek zaistnienia ponad rocznej beczynności wierzycielki.

W ocenie Sądu stanowisko zajęte przez wierzycielkę w treści uzasadnienia skargi na orzeczenie Referendarza sądowego w zakresie konieczności umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1821/12 z uwagi na stwierdzenie bezskuteczności prowadzonej w nim egzekucji uznać należało za słuszne. Skutkować musiało to uwzględnieniem skargi na orzeczenie referendarza sądowego - jako zasadnej. Wobec jednak faktu, że analiza akt

sprawy egzekucyjnej nie pozwalała sądowi na dokonanie dokładnych ustaleń co do wysokości kosztów egzekucyjnych jakie winny obciążać wierzycielkę oraz wysokości kosztów jakie powinny obciążać dłużnika – Sąd zdecydował się na uchylenie postanowienia komornika sądowego w całości z poleceniem mu umorzenia postępowania egzekucyjnego w wyniku stwierdzenia bezskuteczności prowadzonej w nim egzekucji.

W tym zakresie Sąd orzekł jak w treści punktu I. 1 sentencji postanowienia.

Mając na uwadze fakt, że czynność komornika sądowego J. K. z dnia 25 kwietnia 2020 roku stała w oczywistej sprzeczności z treścią obowiązujących przepisów prawa, a wierzycielka została uznana za stronę ostatecznie wygrywającą sprawę ze skargi na czynność komornika sądowego – na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. w związku z art. 767 § 6 k.p.c. Sąd zdecydował się na obciążenie komornika sądowego obowiązkiem zwrotu na rzecz wierzycielki kosztów postępowania ze skargi na czynność komornika sądowego.

W tym zakresie Sąd orzekł jak w treści punktu I. 2 sentencji postanowienia.

Mając jednak na uwadze fakt, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują tożsamej podstawy prawnej (jak treść art. 767 § 6 k.p.c.) w zakresie skargi na orzeczenie referendarza sądowego, stosując również treść art. 98 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd odwoławczy obciążył dłużnika L. S. obowiązkiem zwrotu na rzecz wierzycielki poniesionych przez nią kosztów postępowania ze skargi na orzeczenie referendarza sądowego – uznając, że wierzycielka tę sprawę również wygrała w całości.

W tym zakresie Sąd orzekł jak w treści punktu II. sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

odpis postanowienia z dnia 9 listopada 2020r. przesłać skarżącej wierzycielce – pouczając ją ponownie, że na postanowienie z dnia 9 listopada 2020 roku zażalenie nie przysługuje.